

ANTENAS DE TELEFONÍA MÓBIL. COMO ACTUAR

1.- Porque se caracterizan as ondas de telefonía móbil? Por non ter demostrada a súa inocuidade

- Mentres nos medios de comunicación repítenos ata a sociedade que “non pasa nada”, atopámonos cunha dividida comunidade científica na que NON se puido demostrar a súa INOCUIDADE; estudos como o **Proxecto Reflex da Comisión Europea** confirman os seus potenciais **efectos xenotóxicos** nunha exposición continuada nos límites marcados pola ICNIRP, manifestándose cada vez máis as evidencias dos perigos potenciais dos seus efectos biolóxicos (**BIOINITIATIVE Rapport**), con chamadas institucionais ao **PRINCIPIO DE PRECAUCIÓN** (Axencia Europea de Medio Ambiente, Parlamento Europeo, Valedor do Pobo, ...) nas zonas residenciais instando á cautela especialmente nos grupos máis vulnerábeis.

- Estas microondas que se escapan á percepción dos sentidos e emiten as 24 horas do día: **atravesan paredes, edificios,... e persoas** (non hai lugar onde esconderse delas)

- Os efectos biolóxicos dependen do tempo de exposición aos microondas (máis outras fontes de contaminación electromagnética), do factor acumulativo (cantidade de radiación acumulada no corpo á longo do tempo), do factor personal (é coñecida a maior vulnerabilidade na infancia, na vellez, no embarazo, ...), da potencia e da distancia: **AUMENTAN LINEALMENTE** (coa **POTENCIA** da fonte de emisión -do móbil ou da antena-) e **DECRECEN EXPONENCIALMENTE: A INVERSA DO CADRADO da DISTANCIA** entre o móbil ou antena repetidora e a persoa exposta.

A unha distancia dobre, a intensidade é 4 veces menor

A unha distancia tripla, a intensidade é 9 veces menor.

- Mentres o risco asociado á súa exposición aumenta coa proximidade e é acumulativo, as compañías queren pór máis antenas preto de zonas residenciais sen minimizar a súa exposición e sen control en tempo real das súas emisións.

2.- Quen decide aceptar ou non unha oferta de instalación dunha antena base de telefonía móbil nunha comunidade? A xunta de propietarios

Nin o presidente, nin a Xunta Directiva poderán decidir en nome da comunidade á que representan: han de convocar unha Xunta Extraordinaria de Propietarios, incluíndoo expresamente na orde do día.

3.- Que maioría é necesaria para unha instalación dunha antena de telefonía móbil? A unanimidade

a) **O acordo debe tomarse por UNANIMIDADE:** é imprescindible o voto favorable de tódolos propietarios:

Segundo o Artigo 12 da "LEI DE PROPIEDAD HORIZONTAL" (LPH) esíxese o acordo unánime da Xunta de Propietarios: "A *construción de novas plantas e calquera outra alteración da estrutura ou fábrica do edificio ou das cousas comúns afectan ao Título Constitutivo, deben someterse ao réxime establecido para as modificacións do mesmo ...*", é dicir á unanimidade, citada no Art. 17.1

Non debería entenderse doutro xeito polos cambios na estrutura que provoca o conxunto do equipo que se pretende instalar:

A antena e os anexos que a soporta (incluído a construción dunha caseta xeralmente na cuberta do edificio) leva un SOBREPESO que adoita ser de varias toneladas, xeralmente sen informe técnico municipal que valore a sustentación de devandito sobrepeso (poucos concellos esíxeno nas súas ordenanzas) responsabilizándose a comunidade de propietarios da deterioración que poida levar

A isto súmaselle:

A construción de devandita sala de "máquinas" (xeralmente na planta baixa do bloque) incrementando a volumetría do edificio (habitualmente non declarada); que pode ocasionar aumentos de temperatura, alteracións acústicas e vibracións ao piso superior.

Así como a limitación ou imposibilidade de tránsito pola azotea, e a colocación permanente de cableado de envergadura (nos ocos de lavadoiros e tendido de roupas interiores) para a recepción e transmisión de datos á sala de "maquinas".

¡Olo! Os contratos estándar de arrendamento coas operadoras deixan aberta á mesma a posibilidade de modificar / ampliar a potencia e as instalacións (co sobrepeso que leve), sen contar con ningún informe nin control adicional da comunidade.

b) Aínda no caso que se considere que non se vai a alterar a estrutura do edificio e aplicácese unha **MAIORÍA CUALIFICADA** das 3/5 partes dos propietarios: sempre sería necesario o **CONSENTIMENTO DOS PROPIETARIOS AFECTADOS**:

Segundo o Artigo 12 da "LEI DE PROPIEDAD HORIZONTAL" (LPH)"...O arrendamento de elementos comúns que non teñan asignado un uso específico no inmovible requirirá igualmente o voto favorable das **tres quintas partes do total dos propietarios** que, á súa vez, representen as tres quintas partes das cotas de participación, **así como o consentimento do propietario directamente afectado**, se o houberse..."

A xurisprudencia e o fundamento xurídico detállannos como afectados aos:

- Propietarios que usen aparellos sensibles aos campos electromagnéticos (marcapasos, audiófonos,...)
- Propietarios que vivan nos últimos pisos (máis expostos aos campos electromagnéticos, alteracións da cuberta, sons,...).
- Propietarios que non queiran asumir o posible risco, para a súa saúde e a dos seus familiares e que manteña calquera incerteza sobre o prexuízo ou non destas emisións.

Propietarios que pensen que o valor da súa vivenda pódase depreciar. Ver Certificado de descenso do valor inmobiliario

c) **Se alguén non acudiu á Xunta de Propietarios:**

Se un propietario non pode asistir á xunta na que se vai a tomar o acordo, disporá dun prazo de 30 días, para manifestar a súa oposición, que se fará por escrito ao secretario da Xunta Directiva. (Ver Modelos de cartas).

O voto dos veciños ausentes debidamente citados contaránse como favorables, pero se despois derívanse responsabilidades por danos producidos, estes asumirán tamén a responsabilidade. O beneficio que produce a instalación á comunidade, pode ser superado na contía das posibles indemnizacións, aos veciños que se opuxeron a devandita instalación ou a terceiros como, edificios lindeiros.

Consellos para evitar o acoso constante nunha comunidade de propietarios para decidir repetidamente sobre a instalación de antenas base de telefonía móbil :

- Solicitar informacións técnicas previas á xunta de propietarios (sistema, potencia, distancias, peso total, cobertura do seguro de responsabilidade civil, licenzas prescritivas previas á instalación), con acreditación de garantía total de INOCUIDADE das radiacións emitidas por devandita estación base de telefonía en todo o edificio (comprendendo as azoteas dos áticos). Ver Modelo de cartas.

- Que conste no acta da Xunta de Propietarios a negación de permitir a instalación de calquera antena base de telefonía móbil, polo menos ata que se poida demostrar a **INOCUIDADE** sobre os posibles riscos e repercusións asociadas ás emisións de devanditas antenas.

4.- Cando se poden impugnar os acordos da xunta ante os tribunais? Ver LPH 18.1

- (LPH: 18.1 a) “**Cando sexan contrarios á lei ...**”, por non realizarse o acordo por unanimidade.

- (LPH: 18.1 c) “**Cando supoñan un grave prexuízo para algún propietario** que non teña obrigaón xurídica de soportalo ou se adoptaron con abuso de dereito”

Para impugnar é necesario estar “lexitimado” (LPH: 18.2): votar negativamente na Xunta (ou estar ausente ou privado indebidamente do seu dereito de voto) estando ao corrente do pago das débedas comunitarias (ou en consignación xudicial)

Cal é o prazo para impugnar? Segundo a Lei de Prop. Horiz.: 3 meses ou de 1 ano

- De tres meses, ou dun ano se é por actos contrarios á lei ou aos estatutos (LPH: 18.3).
- En todo caso poderase impugnar en calquera momento sen límite temporal, entre outros:

Aplicando o artigo 7.2 do Código Civil: por utilizar unha maioría en prexuízo claro contra dun propietario:

“A Lei non ampara o abuso do dereito ou o exercicio antisocial do mesmo. Todo acto ou omisión que pola intención do seu autor, polo seu obxecto ou polas circunstancias en que se realice exceda manifestamente os límites normais do exercicio dun dereito, con dano para terceiro, dará lugar á correspondente indemnización e á adopción das medidas xudiciais ou administrativas que impidan a persistencia no abuso”.

5.- Que licenzas municipais son obrigatorias para que comece a súa actividade unha antena base de telefonía móbil? L. de Obra Maior e L. de Actividade

Estas instalacións industriais son ilegais e non debería empezar a funcionar se non ten tramitada as seguintes Licenzas municipais:

A Licenza de Obra Maior: aplicando a:

Segundo a normativa autonómica: Decreto 28/1999 Regulamento de disciplina urbanística para o desenvolvemento e aplicación dá "Lei do solo de Galicia".

Licenza de Actividade Clasificada: aplicando a:

- Normativa estatal: RAMINP: Decreto 2414/1961 Regulamento de Actividades Molestas, Insalubres, Nocivas e Perigosas:
 - O seu artigo 30.2 a) require a notificación persoal de tódolos veciños próximos e lindeiros, abrindo un prazo de alegacións. Aplicable nas C. autónomas sen normativa propia, no caso galego aplicable para aquelas actuacións anteriores ó 22.07.08.
- Normativa autonómica: Decreto 133/2008, do 12 de xuño, polo que se regula a avaliación de incidencia ambiental (con entrada en vigor o 22 .07.08).
 - O seu artigo 8.3: "O expediente será sometido polo concello ao trámite de información pública por un período de vinte días mediante anuncio no Diario Oficial de Galicia e no BOP correspondente e exposición no taboleiro de anuncios do concello. A apertura do trámite de información pública notificaráselles persoalmente aos veciños e titulares de dereitos inmediatos ao lugar da localización proposta, para os efectos de que poidan alegar o que consideren oportuno".

Que di o Valedor do Pobo sobre a obrigación de tramitar estas licenzas municipais en base ás normas descritas?:

- O INFORME DO VALEDOR DO POBO DO 2006 (presentado no Parlamento Galego), coa xurisprudencia e normativa actual lembra as obrigas municipais ante a proliferación sen control das antenas base de telefonía móbil: **Obriga de esixir Licenza de Actividade Clasificada** ("Todas as instalacións necesitan licenza municipal de funcionamento, de acordo co "RAMINP") e **a obriga de cumprir co PRINCIPIO DE PRECAUCIÓN** na súa tramitación ("As publicacións científicas non negan que as antenas sexan prexudiciais, polo que ou principio de prevención obriga a afastar as instalacións dous núcleos habitados e das vivendas")

- RECOMENDACIÓN EXPEDIENTE C.6Q/920/2008 (en contestación ao Concello de Moraña en setembro 2008): afirma que **o Decreto autonómico 133/2008 (polo que se regula a avaliación de incidencia ambiental) tamén é aplicable as antenas de telefonía móbil** aludindo ao seu artigo 2.2: "*así mesmo estarán sometidas a este procedemento aquelas outras actividades que non estando incluídas no dito Anexo I merezan a consideración de molestas, isalubres, nocivas e perigosas, conforme ás definicións contidas no artigo 14 da lei 1/1995, do 2 de xaneiro, de protección de Galicia*"; **definicións entre as que se atopan as relativas ás radiacións en concepto de actividade perigosa.**

BIBLIOGRAFÍA:

- **Castillo Guerrero, Manuel. Arrendamiento de cubierta para instalación de antena de telefonía móvil.**

Huelva 2006. Completo artigo doutrinal deste avogado onubense, administrador de leiras e asesor de comunidades que remata citando sentenzas firmes sobre a Unanimidade.
http://www.porticolegal.com/pa_articulo.php?ref=247

- **Soledad Gallego Bernad. Informe Jurídico: Comunidades de Propietarios e instalación de Antenas de Telefonía Móvil. Albacete. 2000.**

Interesante informe realizado pola avogada de Albacete e ex-directora xeneral da vivenda da Consejería de Vivienda y Urbanismo de Castilla-La Mancha. Pautas xurídico-legais para as Comunidades de veciños que reciben unha oferta de instalación na súa azotea dunha estación base de telefonía móbil: sobre os efectos que se poden producir no edificio (diñeiro, sobrepeso na estrutura do edificio, ondas electromagnéticas, depreciación no valor do inmovible, dano psíquico e moral a veciños do inmovible e a terceiros, responsabilidades administrativas e civís que se poden derivar para a Comunidade de Propietarios) e a adopción nunha comunidade de propietarios do acordo de instalación dunha antena de telefonía móbil: (maioría necesaria e impugnación de acordos).

[http://www.apdr.info/electrocontaminacion/ASUNTOS%20LEGAIS/Informe Juridico.Soledad.Gallego.pdf](http://www.apdr.info/electrocontaminacion/ASUNTOS%20LEGAIS/Informe%20Juridico%20Soledad%20Gallego.pdf)

- **Gonzalez Gonzalez, Encarnación; García Parrilla. La comunidad de vecinos. Colección como funciona nº 14. CEIM. Valencia 2004. Ver [páxina 20](#) desta guía práctica da Lei da Propiedade Horizontal sintetizada e comentada.**

<http://www.apdr.info/electrocontaminacion/ASUNTOS%20LEGAIS/La.comunidad.de.vecinos.CEIM.2004.pdf>

- **Ríos Argüello, Enrique. Antenas de Telefonía: Procedimientos de Restauración de la Legalidad**

Urbanística. Valladolid. 2002. Índice: 1.- Introducción: problemática urbanística da proliferación de antenas. 2.- A acción pública en materia urbanística. 3.- Resumo das principais infraccións urbanísticas cometidas coa instalación de antenas e estacións base.

http://www.apdr.info/electrocontaminacion/ASUNTOS%20LEGAIS/LEGALIDAD_URBANISTICA.pdf

- **Juntas de vecinos y telefonía móvil. 2ª Jornadas de difusión de Antena No de Getxo. Getxo 2006.** Sobre os contratos abusivos das operadoras, os enganos ás xuntas de veciños, as indemnizacións e as impugnacións.

<http://antenano.getxo.googlepages.com/articuloLPH.pdf>

- **Protocolo de actuación frente a la instalación de antenas de telefonía móvil.** Federación Regional de Asociaciones de Vecinos de Madrid. Madrid 2008.

<http://www.apdr.info/electrocontaminacion/ASUNTOS%20LEGAIS/Protocolo%20Antenas.pdf>

- **Ley 49/60 de Propiedad Horizontal**

http://www.comunidades.com/comunidades/legislacion/reforma_lph.htm

- **Decreto 28/1999 Regulamento de disciplina urbanística**

http://www.coag.es/normativa/norma.asp?id_norma=253

- **RAMINP: Decreto 2414/1961 Reglamento de Actividades Molestas, Insalubres, Nocivas y Peligrosas**

http://www.apdr.info/electrocontaminacion/ASUNTOS%20LEGAIS/RAMINP_1961.pdf

VER TAMÉN:

- Proxecto Reflex (Comisión Europea):

"O efecto de sorpresa dos resultados de Reflex, cuxos traballos desenvolvidos de 2000 a 2004, é a afirmación, de forma netamente evidente e repetida, de que rupturas simples ou dobres das cadeas de ADN de varios sistemas celulares prodúcense baixo o efecto dos campos a moi baixa frecuencia ou das radiofrecuencias aos que están expostos. Ademais, estes fenómenos xenotóxicos están presentes ata por baixo de densidades de fluxos magnéticos ou de índices de absorción específicos que responden ás normas de seguridade admitidas pola lexislación vixente". Desgraciadamente este informe sen nova aportación económica quedou na fase in vitro.

http://www.apdr.info/electrocontaminacion/telef_mov_investigacions.htm#Reflex

- Axencia Europea de Medio Ambiente e o Proxecto Bio-Iniciativa.

Consideran desfasados os límites establecidos a nivel internacional sen protexer debidamente contra a contaminación electromagnética. Unha Resolución do Parlamento Europeo (setembro/2008) baseándose no Informe Bio-Iniciativa (The Bioinitiative Report) declara inválidos ditos límites e propón elaborar outros.

http://www.apdr.info/electrocontaminacion/telef_mov_investigacions.htm#Informe_Bioinitiative

- Informe 2006 do Valedor do Pobo. Extractos sobre antenas.

Lembra as obrigas municipais ante a proliferación sen control municipal das antenas base de telefonía móbil: Obriga de esixir Licenza de actividade ("Todas as instalacións necesitan licenza municipal de funcionamento, de acordo co RAMINP") e a obriga de cumprir co PRINCIPIO DE PRECAUCIÓN na súa tramitación ("As publicacións científicas non negan que as antenas sexan prexudiciais, polo que o principio de prevención obriga a afastar as instalacións dos núcleos habitados e das vivendas").

<http://www.apdr.info/electrocontaminacion/ASUNTOS%20LEGAIS/InformeValedordopobo-2006.pdf>

- Recomendación do Valedor do Pobo ao Alcalde de Moraña (setembro 2008).

Argumenta a obriga municipal de aplicar a Licenza de Actividade ás antenas de telefonía co RAMINP (ata a súa derogación) e coa normativa autonómica que lle substitúe "Decreto autonómico 133/2008 polo que se regula a avaliación de incidencia ambiental".

http://www.apdr.info/electrocontaminacion/MORANA/Valedor_do_Pobo_ao_Concello_de_Morana.GAL.pdf

- Resolucións do Parlamento Europeo.

A [Resolución 04.09.08](#) considera obsoletos os límites actuais de exposición aos CEM para garantir a saúde (incluída a normativa estatal española) especialmente nos grupos máis vulnerábeis polo que demanda ao Consello Europeo a redución de ditos límites en base ao coñecemento actual.

A [Resolución 02.04.09](#) partindo dos efectos adversos potenciais dos CEM sobre a saúde humana aposta polo Principio de Precaución: diminución e adecuación dos valores de exposición (renovándoos cada ano); o diálogo (entre industria, autoridades públicas e as asociacións de veciños) na implantación de antenas GSM ou de liñas de alta tensión, garantindo polo menos unha distancia mínima de seguridade de escolas, garderías, residencias de anciáns e centros de saúde; potenciar estratexias (compartir infraestruturas para reducir mastros) e tecnoloxías que reduzan a súa exposición; mapas de exposición aos CEM co acceso público en Internet; campaña de sensibilización xeral aos mozos sobre o uso racional do teléfono móbil, denunciando as campañas de comercialización agresivas dirixidas a nenos e mozos (incluído o teléfono móbil infantil e "os minutos gratis"); recoñecemento do carácter inválidante da electrosensibilidade; etc.

http://www.apdr.info/electrocontaminacion/telef_mov_documentos.htm#Parlamento_Europeo

VER MODELOS DE CARTAS:

http://www.apdr.info/electrocontaminacion/telef_mov_asuntos_legais.htm#Modelos